

Державний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут

Бібліотека

Літературні обрії Михайла Коцюбинського

*Рекомендаційний список літератури до
160-річчя від дня народження Михайла
Михайловича Коцюбинського*

Інформаційно-бібліографічний відділ

Вінниця 2024

*Глибоким зором і пером тонким
Він слугував народові своєму,
Боліючи душею разом з ним.
Життя і кров, а не сюжет і тему
Він залишив на білих сторінках –
І слів його не обернуть на прах.*

М. Рильський

Михайло Коцюбинський – класик української літератури, одна з найяскравіших і найсвоєрідніших постатей в українській та усій світовій літературі кінця ХІХ сторіччя. «Михайлу Коцюбинському належить одне з найпочесніших місць: після Шевченка, поруч з Іваном Франком, Лесею Українкою, Стефаником – щодо краси й глибини своїх творів іншого письменника такого ми не знайдемо», – писав Павло Тичина. Його творчість – взірць класичного реалізму, художньої майстерності, школа для багатьох молодих митців. Письменник уміло розкривав психологію своїх героїв, створював пейзажі з соціально-психологічним забарвленням. Він глибоко знав і вивчав життя, був кровно пов'язаний з народом, самовіддано йому служив.

Коцюбинського називали українським імпресіоністом. У своїх творах він показав силу й енергію простих трударів, їх нездоланну стійкість у боротьбі за нове, справедливе життя, відобразив соціальні і національні прагнення українського народу, оспівав його високу поетичність. Михайло Коцюбинський мав глибокі знання з історії, фольклору, природничих наук, знав дев'ять мов: українську, російську, польську, італійську, французьку, румунську, татарську, турецьку і циганську, його твори перекладені багатьма мовами світу. Згадує його донька Ірина Коцюбинська: «Він був вигадливим. Завжди по-дитячому захоплювався красою природи, людьми, кращими проявами людських почуттів, здобутками людського розуму. Він був людяним, не втрачав цієї риси протягом всього життя, любив добро, вірив у його переможну силу...». «Я ще можу не противитись, коли ображають мене як людину, але коли ображають мій народ, мою мову, мою культуру, як же я можу не реагувати на це», – стверджував літератор.

Коцюбинський зумів створити стиль, який став першорядним здобутком новітньої української прози, відкрив обрії для творчих пошуків наступних поколінь письменників. Мовна практика Коцюбинського – один з яскравих прикладів широкого підходу до розвитку літературної мови. Не заперечуючи ваги різних стилів української літературної мови, слів-новотворів, оригінальних виразів, конструкцій, він головним джерелом збагачення мови літератури вважав загальнонародну розмову.

Почавши з народололюбивих мотивів, закликів до просвіти й допомоги «меншому страждаючому братові», письменник звертався до історичних тем («Дорогою ціною»), психологічних («Цвіт яблуні», «Поєдинок»), а пізніше й філософських («З глибини», «Сон»). Його найкращі новели й повісті («Fata morgana», «Сон», «В дорозі», «Intermezzo», «Тіні забутих предків»), перекладені багатьма мовами, і сьогодні викликають захоплення і подив.

Доля виділила великому Сонцелюбу неповних сорок дев'ять років, але за такий короткий час він встиг зробити не на одне життя. Десятки новел, до яких, як до життєдайного джерела, звертаються все нові покоління читачів, активна громадська робота, про яку і сьогодні з вдячністю згадують українці, інтеграція України в загальноєвропейський культурний простір, виховання цілої плеяди молодих літераторів стали справжньою окрасою української літератури.

«Михайло Коцюбинський напоений соками багатючої землі своєї – і через це він став безсмертним: великі світочі людства давно вже розступилися, щоб дати місце і йому в шерензі борців, мислителів і шукачів правди» – сказав про письменника П. Г. Тичина.

Літературний учень і земляк М. М. Коцюбинського, лауреат Ленінської премії Михайло Стельмах так сказав про літературну спадщину письменника: «Усе, дорогий Михайле Михайловичу, що написано кров'ю Вашого серця, залишилося в пам'яті всього нашого народу, а слово і краса ім'ям народу увійшли в безсмертя».

Як справжній майстер, Коцюбинський завжди цікавий і актуальний. Як класик національної літератури він достеменно не пізнаний, що відкриває перспективи все нових читань і перечитувань творів. Творчість Коцюбинського служить художнім прикладом уже не одному поколінню українських письменників.

У рідному місті письменника його ім'я носить одна з центральних магістралей, педагогічний університет, кінотеатр, школа. Кращі твори письменників Поділля відзначені літературною премією імені Михайла Коцюбинського. Її лауреатами стали Анатолій Бортняк, Дмитро Дереч, Григорій Усач, Михайло Каменюк.

Музей-садиба Михайла Коцюбинського

*Пам'ятник відомому письменнику Михайлу Коцюбинському
у Вінниці*

Вінницьке реальне училище, в якому, склавши іспити у 1891 році, звання народного вчителя отримав видатний український письменник Михайло Коцюбинський

*Нині Вінницький торговельно-економічний інститут
Державного торговельно-економічного університету*

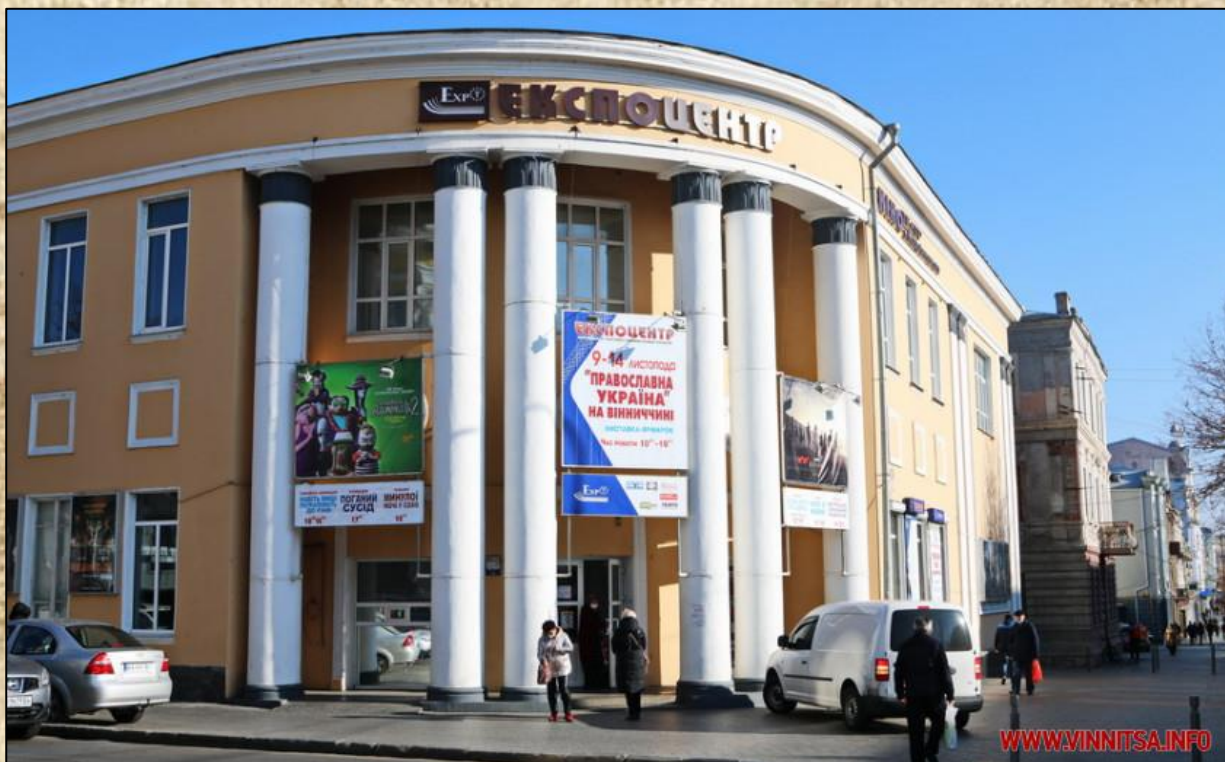
Нагородження лауреатів Всеукраїнської літературної премії імені Михайла Коцюбинського. У заході взяли участь заступник голови Вінницької обласної ради Ігор Івасюк та голова постійної комісії з питань освіти, релігії, культури, молоді та спорту Наталія Замкова

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

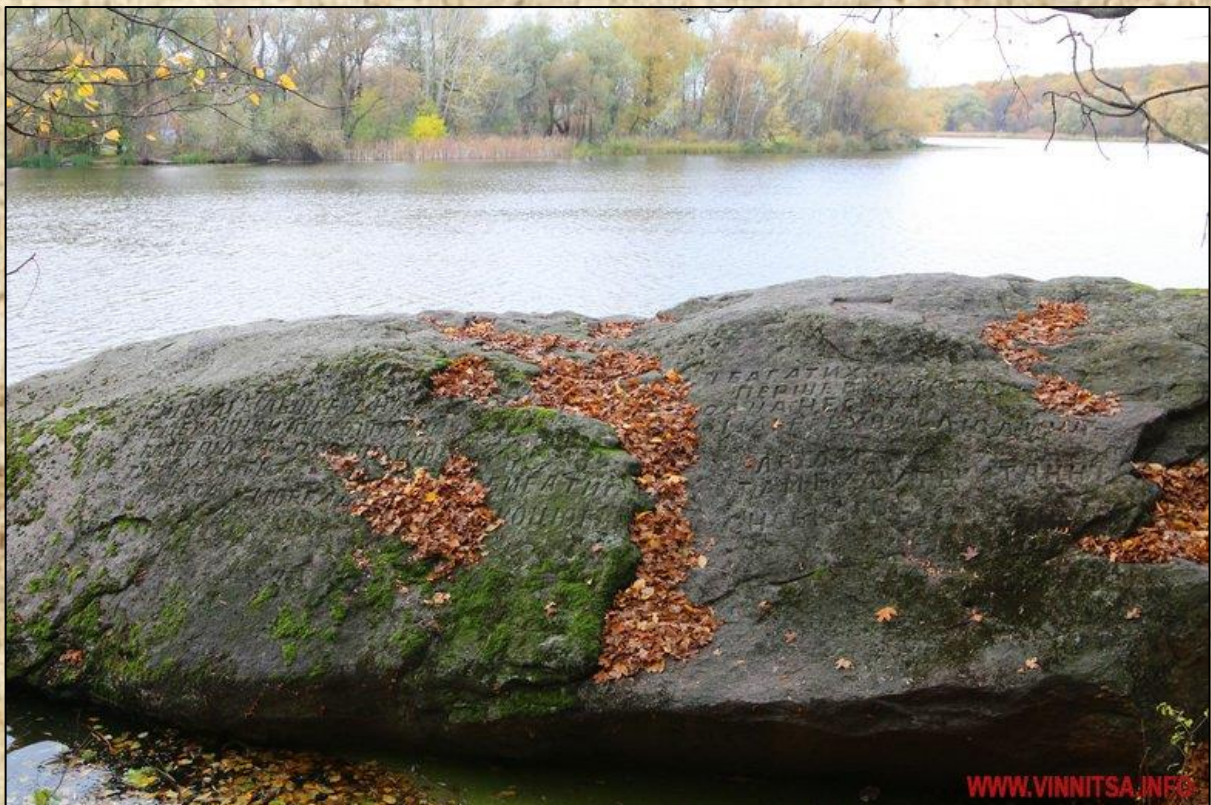
Школа № 3 імені Михайла Коцюбинського у Вінниці

Кінотеатр імені Михайла Коцюбинського у Вінниці

Прспект імені Михайла Коцюбинського у Вінниці

На березі Південного Бугу, в районі Сабарова, знаходиться відомий камінь Коцюбинського із викарбуваними цитатами з творчості письменника

Михайло Коцюбинський залишив помітний слід у літературі кінця ХІХ - початку ХХ століття не лише України, а й світу. Його життєвий та творчий шлях нерозривно пов'язаний з Вінниччиною. «Ні для кого не секрет, що Михайло Коцюбинський - один з найяскравіших митців в українській та світовій літературі. Життєвий та творчий шлях нашого Сонцелюба розпочався саме тут, у Вінниці, де він народився 17 вересня 1864 року. І цьогогоріч ми відзначаємо 160-ту річницю від дня народження видатного нашого земляка», - наголосив директор департаменту культури Вінницької міської ради Максим Філанчук. До цієї події готується широкий спектр заходів. Серед них виставки, форуми, театральні вистави та освітні програми, спрямовані на популяризацію спадщини письменника.

Проект «2024. Рік Коцюбинського» включає цикл різноформатних заходів, зокрема серію виставкових проєктів, які по-новому інтерпретують постать Михайла Коцюбинського. Також вони розвінчують міфи про «радянського» Коцюбинського. Головна подія «Року Коцюбинського» - проведення восени Всеукраїнського музейного форуму «#Коцюбинський160».

У літній період в саду літературно-меморіального музею Михайла Коцюбинського проходить серія імерсивних екскурсій «INTERMEZZO», а також ретроспективні покази кінофільмів просто неба. Департамент маркетингу міста та туризму проводить освітній інтенсив «Майстерня міських екскурсій: Михайло Коцюбинський», метою якого є створення нового різноформатного туристичного продукту довкола постаті Михайла Коцюбинського. Ще одна знакова подія - прем'єра театральної вистави open-air «Потяг» за творами Коцюбинського.

У музеї можна переглянути виставку «Коцюбинський в мистецтві». В експозиції представлено унікальні експонати із фондів закладу, серед яких, переважно, твори живопису і графіки, проте є і прикладне мистецтво, зокрема ткацтво, вишивка, інтарсія та інкрустація по дереву.

Бібліотека ВТЕІ ДТЕУ до 160-річчя від дня народження Михайла Коцюбинського та на вшанування пам'яті видатного українського письменника та громадського діяча підготувала рекомендаційний список літератури «Літературні обрії Михайла Коцюбинського», де представлені творча спадщина Коцюбинського та матеріали про його життя.

У списку літератури представлені багатотомні та окремі видання творів письменника, монографії та матеріали наукових конференцій, що висвітлюють літературне, художнє надбання Михайла Михайловича Коцюбинського, дають уявлення про долю митця та внесок у розвиток української і світової культури.

Підготували: завідувач інформаційно-бібліографічного відділу Л. Карнусь, провідний бібліограф Т. Чорна

1. «Почав читати, щоби сподобатися дівчині»: 10 фактів про Михайла Коцюбинського. Artefact. URL : <https://artefact.org.ua/artefact-libroom/pochav-chitati-shhobi-spodobatisya-divchini-10-faktiv-pro-mihayla-kotsyubinskogo.html>.
2. 17 вересня – народився Михайло Михайлович Коцюбинський. Наукова бібліотека ХНТУСГ ім. Петра Василенка. URL : <https://library.khntusg.com.ua/novini/17-veresnya-narodivsya-mikhaylo-mikhaylovich-kocubinskiy>.
3. **Fata morgana: з сільських настроїв** : повість / М. М. Коцюбинський, Київ : Дніпро, 1977. 136 с.
4. **Intermezzo. Тіні забутих предків** : посібник / авт.-уклад. В. О. Казакова. Харків : Ранок, 2001. 48 с.
5. **Агєєва В. П.** Українська імпресіоністична проза. Київ , 1994.
6. **Айзеншток І.** Гуцульські повісті Михайла Коцюбинського. Михайло Коцюбинський і Західна Україна: Зб. 2. Чернігів, 1940. С. 38–57.
Антонюк Є. «Митець світової літератури» (Михайло Коцюбинський у творчості Максима Рильського). Наукові записки. Філологія. Вінниця : ВДПУ, 2005. Вип. 7. С. 66-69.
7. **Антонюк Є.** Лексичні засоби портретотворення у прозі Михайла Коцюбинського. *Наукові записки. Філологія.* Вінниця : Ландо ЛТД, 2007. Вип. 9. С. 189-192.
8. **Антонюк Є. М.** Втілення національної ідеї в ранній творчості М. М. Коцюбинського. *Філологічні студії* : зб. наук. ст. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2006. Вип. 4. С. 191-194.
9. **Антонюк Є. М.** Етнічні архетипи українців у творчості Михайла Коцюбинського. *Філологічні студії* : зб. наук. ст. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2006. Вип. 4. С. 202-206.
10. **Балабко О.** Острів Капрі: відкриття Коцюбинського. *Вечірній Київ.* 2005 . 12 січ. С.13.
11. **Барабан В.** Духовний учитель Коцюбинського. *Панорама.* 2000. 6 січ.
12. **Барабан Л.** Михайло Коцюбинський і театр. *Вінницький край.* 2010. № 1. С. 115-126.
13. **Бондаренко Ю.** Про першопчатки історії людства у повісті «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського : розвиток історичної свідомості школярів засобами літератури. *Дивослово.* 2006. №12. С. 4-10.
14. **Борзенко О. І.** Біографії українських письменників. Веста : Харків, 2005. 45 с.
15. **Бортняк А.** Балада про соняшник. Вінниця, 1997. С. 47-48.
16. **Бортняк А.** Відзнака за зболене серце. *Вінниччина.* 2001. 18 верес.
17. **Бортняк А.** Каменярь - очима, серцем і розумом Сонцепоклонника. *Вінницька газета.* 1996. 29 серп.
18. **Бортняк А.** Камінь Коцюбинського. *Комсомольське плем'я.* 1978. 14 лют.

19. **Бортняк А.** Квіти Коцюбинського. Вибране. Київ, 1988. С. 65-66.
20. **Бортняк А.** Коцюбинський у «Тарасовій світлиці». *Вінницька газета*. 1997. 8 берез.
21. **Бортняк А.** Листи Коцюбинського до дружини. Голос обов'язку : поезії. Київ, 1978. С. 114-115.
22. **Бортняк А.** Рідномовний світ Коцюбинського. *Вінницька газета*. 1993. 16 верес.
23. **Бортняк А.** Шевченко в пам'яті та діяльності Коцюбинського. *Вінниччина*. 2001. 7 берез.
24. **Борщевський В. М.** Вивчення творчості Михайла Коцюбинського в школі : посіб. Київ : Радянська школа, 1975. 199 с.
25. **Борщевський В.** Співець гуманізму і краси. *Вінницька правда*. 1988. 16 верес.
26. **Бугай С.** Михайлина Коцюбинська як дослідник творчості Михайла Коцюбинського. *Київська старовина*. 2009. № 4. С. 91-97.
27. **Василенко В.** Із вінницьких сторінок Сонцепоклонника : до 148-ї річниці з дня народження Михайла Коцюбинського. *Педагог*. 2012. № 10. С. 7.
28. **Вертій О.** З'ясування народних джерел творчості Михайла Коцюбинського. *Українська мова і література в школі*. 2018. № 2. С. 32-36.
29. **Вешелені О.** «Досвід божевілля» в новелах Михайла Коцюбинського. *XX століття: від модерності до традиції. Михайло Коцюбинський і український модернізм XX століття* : зб. наук. пр. Вінниця : Планер, 2015. Вип. 4. С. 56-62.
30. **Височанська О.** Маловідомі факти з життя Михайла Коцюбинського. Red Letter. URL : <https://www.red-letter.com.ua/liudy/malovidomi-fakty-z-zhyttia-mykhayla-kotsiubynskoho/>.
31. **Вишнеvsька Н.** Про кольори у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків». *Вінницька газета*. 1998. 22 груд.
32. **Вікторенко Н.** Психологічний аналіз внутрішнього світу людини в новелі Михайла Коцюбинського «Цвіт яблуні». *Українська мова та література*. 2011. № 13-16. С. 30-31.
33. **Він жив, любив, творив натхненно...** : вірші, присвячені Михайлу Коцюбинському. *Вінницький край*. 2014. № 3. С. 4-7.
34. **Вінницький літературно-меморіальний музей Михайла Коцюбинського.** URL : <http://kotsubinsky.vn.ua/>.
35. **Вінничук А.** Імпресіоністична поетика новели «Цвіт яблуні» Михайла Коцюбинського. *XX століття: від модерності до традиції. Михайло Коцюбинський і український модернізм XX століття* : зб. наук. пр. Вінниця : Планер, 2015. Вип. 4. С. 63-67.
36. **Волошенюк Г.** Нехай дух Коцюбинського буде вічно з нами : до 70-ліття музею М. М. Коцюбинського. Все - з любові. Вінниця : О. Власюк, 2009. С. 220-222.

37. **Всеукраїнська премія імені Михайла Коцюбинського.** *Камертон-ікс.* 1992. 10 груд. С. 6.
38. **Гнатюк Н.** Перечитуючи Коцюбинського. Поки люблю і вірю: поезії. Київ, 1985. С. 61.
39. **Гнатюк Н.** Роздуми над книгами Коцюбинського. *Вінницька правда.* 1989. 17 верес.
40. **Гнатюк Н.** Сад Коцюбинського. Дякую долі : лірика. Одеса, 1982. С. 22.
41. **Гороф'янюк І.** Демонологічна лексика в мовній тканині повісті «Тіні забутих предків» Михайла Коцюбинського. *XX століття: від модерності до традиції. Михайло Коцюбинський і український модернізм XX століття* : зб. наук. пр. Вінниця : Планер, 2015. Вип. 4. С. 252-264.
42. **Григоров М.** Фестиваль «Intermezzo» у Вінниці. *Українське слово.* 2015. 3-9 черв. С. 8-9.
43. **Грицюта М. С.** Михайло Коцюбинський : літературний портрет. Київ : Художня література, 1961. 143 с.
44. **Грицюта М. С.** Михайло Коцюбинський у слов'янській літературі Київ : Наукова думка, 1964. 119 с.
45. **Гузій В. В.** Великий Сонцеклонник : літературно-музична композиція. *Вивчаємо українську мову та літературу.* 2014. № 7. С. 5-8.
46. **Гулакова С. А.** Картини життя гуцулів у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків». *Все для вчителя.* 2007. № 4. С. 57-59.
47. **Дем'яненко Л.** Імпресіонізм у музиці і літературі (Михайло Коцюбинський і Клод Дебюссі). *Слово і час.* 2011. № 1. С. 78-84.
48. **Дереч Д.** Був чи не був Михайло Коцюбинський атеїстом. *Вінницька правда.* 1994. 19 лип.
49. **Дереч Д.** Чи був Михайло Коцюбинський прихильником соціалізму? *Вінницька правда.* 1997. 9 верес.
50. **Джеря І. І** в Сосонці є лауреат Всеукраїнської літературної премії ім. Михайла Коцюбинського письменниця-землячка Валентина Сторожук. *Подільська зоря.* 2000. 14 верес. С. 12.
51. **Диба А.** «Нас тільки двоє на світі..» : Це трепетне освідчення письменника Михайла Коцюбинського прозвучало в його незакінченій новелі «На острові». *День.* 2011. 27-28 трав. С. 20-21.
52. **Діти Коцюбинського. Сини класика наближали російську навалу в Україну, а правнук – виганяв.** Локальна історія. URL : <https://localhistory.org.ua/texts/reportazhi/diti-kotsiubinskogo-sini-klasika-nablizhali-rosiisku-navalu-v-ukrayinu-a-pravnuke-viganiav/>.
53. **До 150-річчя Михайла Коцюбинського.** *Вінниччина.* 2014. 24 верес. С. 11.
54. **Дорогою ціною** : оповідання / М. М. Коцюбинський. Київ : Школа, 2006.

55. **Дорошенко К. П.** Мова і стиль повісті «Фата Моргана» М. Коцюбинського : стенограма лекції. Київ : Товариство для поширення політичних та наукових знань, 1951. 48 с.
56. **Дядюк К.** Цілую тебе ... скрізь: як Михайло Коцюбинський зізнався у почуттях. Вежа. URL : <https://vezha.ua/tsiluyu-tebe-skriz-yak-myhajlo-kotsyubynskij-ziznavavsya-u-pochuttyah/>.
57. **Дяченко С.** Михайло Коцюбинський – імпресіоніст. *Українська мова і література в школі*. 2015. № 1. С. 19-23.
58. **Євдокименко В.** Суспільно-політичні погляди Михайла Михайловича Коцюбинського. Київ : Видавництво політичної літератури України, 1964. 58 с.
59. **Єгурнова Л.** Михайло Коцюбинський - назавжди наш вінничанин. *Вінницька газета*. 2013. 17 верес. С. 8.
60. **Єременко Н.** Вони єднали Україну : взаємини Михайла Коцюбинського та Володимира Гнатюка. *Вінницький край*. 2010. № 3. С. 124-127.
61. **Єрмоленко О.** Письменник запрошує на гостину. *Наука і суспільство*. 2014. № 9-10. С. 29-31.
62. **Життя і творчість Михайла Коцюбинського.** Велич особистості. Iryna Farion. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=fsJ-CQAY0QM>.
63. **Жук Н. Й. М.** Коцюбинський про роль мистецтва і літератури в житті народу : (до 100-річчя з дня народження письменника). Київ : Вид-во Київського університету, 1964. 52 с.
64. **Жук Н. Й.** Михайло Коцюбинський: семінарії. Київ : Радянська школа, 1966. 207 с.
65. **Залокоцький І.** Дуб Коцюбинського. Моя стежина: твори. Вінниця, 2000. С. 23-24.
66. **Захар'яш Є.** За молдавськими адресами Михайла Коцюбинського: *Радянська освіта*. 1986. 17 жовт.
67. **Звисяцковський В. Я.** Новелістика А. Чехова і М. Коцюбинського: монографія. Київ : Наукова думка, 1987. 108 с.
68. **Згамбаті Е.** Італія Михайла Коцюбинського та Лесі Українки : два обличчя одного міфу. *Всесвіт*. 2007. № 7-8. С. 156-167.
69. **Івакін О.** «Весь світ був, як казка, повна чудес, таємнича, цікава й страшна...» : Михайло Коцюбинський та його родина. *Історія та правознавство*. 2016. № 1. С. 14-20.
70. **Імені Михайла Коцюбинського.** *Культура і життя*. 1992. 7 листоп.
71. **Інтелігент з душею сівача :** Вінницькі письменники про Михайла Коцюбинського / упоряд. В. П. Сторожук. Вінниця : Континент-Прим, 2005. 48 с. іл.
72. **Кавка В.** Лауреати премії імені Михайла Коцюбинського. *Літературна Україна*. 1993. 18 берез.
73. **Калениченко Н. Л.** Великий Сонцепоклонник: життя і творчість Михайла Коцюбинського. Київ : Дніпро, 1967. 250 с.

74. **Калениченко Н. Л.** Михайло Коцюбинський : нарис життя і творчості. Київ : Дніпро, 1984. 190 с.
75. **Каменюк М.** Домашні недільні читання Коцюбинського в західнонімецькому містечку Гослар. Спасівка : поезії. Одеса, 1990. С. 22-23.
76. **Каменюк М.** Прочитання Коцюбинського Місячна ніч в Григорівці. Вінниця, 1998. С. 105-109.
77. **Каменюк М.** Уроки Коцюбинського. Прямовисний вітер. Одеса, 1984. С. 33-35.
78. **Категорія : Такий різний Коцюбинський.** Вінницький літературно-меморіальний музей Михайла Коцюбинського. URL : <http://kotsubinsky.vn.ua/category/podii/%D1%82%D0%B0%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D1%80%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B8%D0%B9-%D0%BA%D0%BE%D1%86%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9/>.
79. **Квятковська Л. П.** Пейзаж Поділля - у творах Михайла Коцюбинського. *Вінницька газета*. 1995. 30 трав.
80. **Київська Н.** Великий Сонцелюб. *Вінницька правда*. 1981. 18 верес.
81. **Кирієнко О.** Кохання у житті Михайла Коцюбинського. *Історія в рідній школі*. 2018. № 7/8. С. 38-41.
82. **Кіраль С.** Михайло Коцюбинський у наукових, епістолярних та мемуарних текстах Івана Денисюка. *Слово і час*. 2014. № 12. С. 86-93.
83. **Кобець В.** Біла хата у Вінниці. Свято нашої зустрічі. Одеса, 1986. С. 34-35
84. **Кобець В.** Хата над Бугом. *Вінницька правда*. 1983. 17 верес.
85. **Кобець В.** Чому такий печальний Коцюбинський? На честь відкриття пам'ятника М. Коцюбинському у Вінниці 15 груд. 1989 р. Не остання любов, не остання... : поезії. Вінниця, 2000. С. 247-248.
86. **Ковальчук О.** «Intermezzo» : імпресіонізм + експресіонізм + сюрреалізм? *Дивослово*. 2015. № 9. С. 51-55.
87. **Козак В.** На суботах Коцюбинського. *Вінницька газета*. 1995. 16 верес.
88. **Колесник П. Й.** Коцюбинський - художник слова. Київ : Наукова думка, 1964. 534 с.
89. **Колодій В.** На камені Коцюбинського. *Вінницька правда*. 1980. 30 берез.
90. **Коляда І.** «...Адже він був людиною, і нічого людське не було йому чуже» : кохання у житті Михайла Коцюбинського. *Історія в школі*. 2010. № 5/6. С. 21-27.
91. **Коляда І.** Національно-культурницька діяльність Михайла Коцюбинського. *Історія в сучасній школі*. 2012. № 2. С. 44-47.

92. **Коні не винні** : повість, оповідання, нариси, новели / М. М. Коцюбинський. Харків : Фоліо, 2006. 316 с. (Українська класика).
93. **Кордонська А. В.** Єдність людини і природи : за повістю Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків». *Все для вчителя*. 2011. № 34-36. С. 85-89.
94. **Косіяненко Г.** Пагілля роду Коцюбинських. *Вінницька газета*. 1994. 27 жовт.
95. **Костенко М. О.** Художня майстерність Михайла Коцюбинського. 2-ге вид. допов. Київ : Радянська школа, 1969. 272 с.
96. **Коцюбинський М.** Дорогою ціною. Вибрані твори: для серед. шк. віку. Київ : Веселка, 1979. 173 с.
97. **Коцюбинська І.** Спогади і розповіді М. М. Коцюбинського. Київ : Дніпро, 1965. 204 с.
98. **Коцюбинська М.** Голос доби: за «Листами до Михайла Коцюбинського». *Українська мова та література*. 2004. 6 лют. С. 1-15.
99. **Коцюбинська М.** Михайло Коцюбинський сьогоднішніми очима. Хвала життю. Київ, 1991. С. 5-52.
100. **Коцюбинська М.** Мої обрії. Київ : Дух і літера, 2004. 336 с.
101. **Коцюбинська Н.** Сто літ пам'яті. *Літературна Україна*. 2013. 16 трав. С. 1-2.
102. **Коцюбинська Н.** Ще раз про родину Коцюбинських : повертаючись до надрукованого. *Голос України*. 2007. 6 жовт. С. 12-13.
103. **Коцюбинська-Єфіменко З. Х.** Михайло Коцюбинський. Київ : Держлітвидав, 1955. 288 с.
104. **Коцюбинський – естет, егоцентрик, ловелас, а не той лисий з підручника.** Укрліт. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=xjKZw47PNjg>.
105. **Коцюбинський був центром своєї сім'ї, її душею.** Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник Михайла Коцюбинського. URL : https://kotsubinsky.org/news/kocjubinskij_buv_centrom_svoeji_sim_39_ji_jiji_dusheju_do_mizhnarodnogo_dnja_sim_ji_15_travnja/2023-05-15-2217.
106. **Коцюбинський М.** Intermezzo. Тіні забутих предків. Біографія письменника. Стислий переказ творів. Аналіз текстів. Зразки учнівських творів : посіб. Харків : Ранок, 2000. 48 с. (Літературна крамниця).
107. **Коцюбинський М.** Вибрані оповідання. Одеса : Видавництво дитячої літератури, 1937. 153 с.
108. **Коцюбинський М.** Вибрані твори. Київ : Дніпро, 1977. 503 с.
109. **Коцюбинський М.** Вибрані твори. 2-ге вид. Харків : Державне літературне видавництво, 1937. 280 с. портр.

110. **Коцюбинський М.** Вибрані твори. Харків : Державне видавництво, 1934. 158 с.
111. **Коцюбинський М.** Дорогою ціною : оповідання. Вінниця : Державна картографічна фабрика, 2011. 120 с.
112. **Коцюбинський М.** З глибини : повість. Новели. Київ : Факт, 2005. 208 с.
113. **Коцюбинський М.** Збірка творів. Харків : Прапор, 2008. 336 с.
114. **Коцюбинський М.** Листи до Володимира Гнатюка. Львів : Діло, 1914. 169 с.
115. **Коцюбинський М. М.** Вибрані твори. Київ : Дніпро, 1977. 499 с.
116. **Коцюбинський М. М.** Вибрані твори. Львів : Каменяр, 1978. 216 с.
117. **Коцюбинський М. М.** Листи до Олександри Аплаксіної. Київ : Критика, 2008. 639 с.
118. **Коцюбинський М. М.** Подарунок на іменини : Оповідання, новели, повісті. Київ : Веселка, 1989. 335 с.
119. **Коцюбинський М. М.** Твори : в 2-х т. Т. 1 . Повісті та оповідання (1884-1906). Київ : Наукова думка, 1988. 584 с.
120. **Коцюбинський М. М.** Твори : в 3 т. Т. 1. Оповідання. Повісті (1891-1900). Київ : Дніпро, 1979. 318 с.
121. **Коцюбинський М. М.** Твори : в 3 т. Т. 2. Оповідання (1901-1909). Київ : Дніпро, 1979. 288 с.
122. **Коцюбинський М. М.** Твори : в 3 т. Т. 3. Повісті. Оповідання (1910-1912). Статті, листи. Київ : Дніпро, 1979. 375 с.
123. **Коцюбинський М. М.** Твори : в 4 т. Т. 1. Повісті та оповідання (1884-1897). Київ : Дніпро, 1984. 365 с.
124. **Коцюбинський М. М.** Твори : в 4 т. Т. 2. Повісті та оповідання (1898-1909). Київ : Дніпро, 1984. 382 с.
125. **Коцюбинський М. М.** Твори : в 4 т. Т. 3. Повісті та оповідання: 1910-1912. Київ : Дніпро, 1985. 398 с.
126. **Коцюбинський М. М.** Твори : в 4 т. Т. 4. Статті та нариси. Вибрані листи. Київ : Дніпро, 1985. 335 с.
127. **Коцюбинський М. М.** Тіні забутих предків : повість та оповідання. Львів : Каменяр, 1988. 160 с.
128. **Коцюбинський М. М.** Фата Моргана : з сільських настроїв; повість. Київ : Дніпро, 1977. 131 с.
129. **Коцюбинський М. М.** Цвіт яблуні : повісті, оповідання, новели. Київ : Радянська школа, 1989. 560 с.
130. **Коцюбинський М. М.** Що записано в книгу життя : повісті та оповідання. Харків : Фоліо, 1994. 543 с.
131. **Коцюбинський М.** На віру та інші оповідання. Київ : Державне видавництво України, 1925. 222 с.
132. **Коцюбинський М.** На камені. *Дніпро*. 2012. № 9. С. 48-55.
133. **Коцюбинський М.** Новели = Nouvelies. Київ : Дніпро, 1971. 206 с.

134. **Коцюбинський М.** Оповідання. Новели. Повісті. Київ : Художня література, 1953. 624 с.
135. **Коцюбинський М.** Повісті та оповідання. Київ : Державне видавництво художньої літератури, 1954. 429 с. портр.
136. **Коцюбинський М.** Подарунок на іменини : оповідання, новели, повісті. Київ : Веселка, 1989. 335 с. : іл.
137. **Коцюбинський М.** Твори : в 4-х т. Т. 1. Київ : Дніпро, 1984. 365 с.
138. **Коцюбинський М.** Твори : в 4-х т. Т. 2. Київ : Дніпро, 1984. 382 с.
139. **Коцюбинський М.** Твори : в 5 т. Київ : Художня література, 1947. Т. 3. 398 с.
140. **Коцюбинський М.** Твори : в 7 т. Т. 6: Листи (1905–1909). Київ : Наукова думка, 1975. 310 с.
141. **Коцюбинський М.** Твори: в 5 т. Київ : Художня література, 1947. Т. 1. 466 с.
142. **Коцюбинський М.** Твори: в 5 т. Київ : Художня література, 1947. Т. 2. 467 с.
143. **Коцюбинський М.** Тіні забутих предків : повість та оповідання. Львів : Каменяр, 1988. 160 с. : іл.
144. **Коцюбинський М.** Тіні забутих предків: повісті, оповідання, етюди, нариси, казки. Харків : Фоліо, 2006. 350 с.
145. **Коцюбинський М.** Фата моргана : (З сільських настроїв). Київ : Художня література, 1959. 102 с.
146. **Коцюбинський М.** Хвала життю! Київ : Дніпро, 1964. 277 с.
147. **Коцюбинський М.** Я так поріднився з тобою... : листи до дружини. Київ : Ярославів Вал, 2007. 392 с.
148. **Коцюбинський Михайло – Біографія.** OnlyArt. URL : https://onlyart.org.ua/biographies-poets-and-writers/kotsyubynskyj-myhajlo-biografiya/#google_vignette.
149. **Коцюбинський Михайло Михайлович (17.09.1864 – 25.04.1913) – 150-річчя з дня народження.** Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://nbuv.gov.ua/>.
150. **Коцюбинський Михайло Михайлович. Біографія.** УкрЛіб. URL : <https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=1625>.
151. **Коцюбинський Михайло Михайлович.** Вікіпедія. URL : <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D1%86%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87>.
152. **Коцюбинський Михайло Михайлович.** До 155-річчя з дня народження. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://nbuv.gov.ua/>.
153. **Коцюбинський Михайло Михайлович.** ЕСУ. URL : <https://esu.com.ua/article-1182>.

154. **Коцюбинський Михайло Михайлович.** Життєпис. УкрЛіб. URL : <https://www.ukrlib.com.ua/bio/printit.php?tid=1624>.
155. **Коцюбинський Михайло Михайлович.** Моя Вінниця. URL : <https://www.myvin.com.ua/ua/town/people/prominent/2032.html>.
156. **Коцюбинський Михайло Михайлович.** Укрліт. ORG. URL : http://ukrlit.org/kotsiubynskyi_mykhailo_mykhailovych.
157. **Коцюбинський Михайло.** Персональний сайт Іванни Склярвої. URL : <https://ivanna-site.in.ua/kotsiubynskyi-mykhailo>.
158. **Кравець О. М.** Михайло Коцюбинський про народний побут. Київ : Видавництво АН УРСР, 1963. 68 с. : портр.
159. **Кравченко Л.** Він із «братства тарасівців» : про Михайла Коцюбинського. *Вінницький край*. 2014. № 3. С. 107-110.
160. **Кузнецов Ю. Б.** Поетика прози Михайла Коцюбинського. Київ : Наукова думка, 1989. 272 с.
161. **Кузнецов Ю. Б.** Слідами феї Моргани: вивчення творчості М. М. Коцюбинського в школі : посіб. для вчителя. Київ : Радянська школа, 1990. 205 с.
162. **Кузнецов Ю.** Поетика прози Михайла Коцюбинського. Київ : Наукова думка, 1989. 266 с. (Літературознавство).
163. **Кузнецов Ю.** Тарас Шевченко і Михайло Коцюбинський. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колеґіумах*. 2009. № 3. С. 4-6.
164. **Кундивус В.** «...Таких, як ми, не буде» : дні М. Коцюбинського на Вінниччині. *Літературна Україна*. 2007. 1 лист. С. 8.
165. **Куп'янський Й.** Літопис життя і творчості Михайла Коцюбинського. Київ : Наукова думка, 1965. 587 с. : портр., фото.
166. **Курашкевич К.** Вулиця Коцюбинського. Зустріч у вересні : поезії. Одеса, 1980. С. 69-70.
167. **Куцевол О.** Вивчення життєпису Сонцепоклонника через художню рецепцію літературної Коцюбинськіани. *XX століття: від модерності до традиції. Михайло Коцюбинський і український модернізм XX століття* : зб. наук. пр. Вінниця : Планер, 2015. Вип. 4. С. 313-328.
168. **Куцевол О.** Вивчення життя і творчості Михайла Коцюбинського через рецепцію літературних та літературно-документальних джерел : посіб. Вінниця : Консоль, 2015. 440 с.
169. **Куцевол О.** Подільськими стежками дитинства Сонцепоклонника (вивчення життя і творчості Михайла Коцюбинського). *Українська мова і література в школі*. 2014. № 7. С. 47-52.
170. **Лауреати літературної премії імені Михайла Коцюбинського 1999 року.** Літературна Україна. 1999. 14 жовт. С. 2.
171. **Лауреати літературної премії імені Михайла Коцюбинського.** Літературна Україна. 1994. 13 жовт.

172. Лауреатом премії ім. М. М. Коцюбинського 1986 р. став вінницький письменник Василь Кобець за твір «Юрський горизонт». *Літературна Україна*. 1987. 9 лип. С. 7.
173. Левада О. Родина Коцюбинських : кіноповість. Київ : Мистецтво, 1970. 154 с.
174. Леонтович О. «Дорогий друже»... : про взаємини М. Коцюбинського і В. Леонтовича. *Слово і час*. 2005. № 8. С. 66-69.
175. Листи до Михайла Коцюбинського: [у 3 т.]. Т.1. Айхельбергер – Гнатюк / упоряд. та комент. В. Мазного; вступ. ст. В. Шевчука. Київ : Українські пропілеї, 2002. 368 с.
176. Листи М. М. Коцюбинського до О. І. Аплаксіної / ред., вступ. ст. і коментарі І. І. Стебуна. Київ : Вид-во АН УРСР, 1938. 341 с.
177. Литвиненко Г. Т. Музей М. М. Коцюбинського у Вінниці : путівник. 2-ге вид. перероб. та допов. Одеса : Маяк, 1989. 64 с. фото, мал.
178. Лісова О. В. Оповідання М. Коцюбинського «Що записано в книгу життя» : роздуми про життя і смерть, жорстокість і милосердя, добро і зло. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 31-32. С. 34-37.
179. Літературна Вінниччина. Михайло Коцюбинський : (сторінки творчої біографії). Вінниця, 1997. 79 с.
180. Літописець краю рідного : літературно-мистецьке краєзнавство. Вінниця : Вінницька обласна друкарня, 2014. 172 с. іл. (Літературне краєзнавство).
181. Лобода Л. Формуючи цілісну національну особистість : методологічні зауваги до вивчення творчості Михайла Коцюбинського. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 5. С. 20-24.
182. Любацька Л. Ласкава зірка України: життя і творчість М. Коцюбинського в спогадах сучасників. Вінниця : Державна картографічна фабрика, 2011. 256 с.
183. Лях Т. «...Що робиться там, де людина не може бачити»: метафізичний горизонт творчого мислення Михайла Коцюбинського. *Слово і час*. 2014. № 9. С. 29-39.
184. Максимова М. Помер Михайло Коцюбинський. Цей день в історії. URL : <https://www.jnsm.com.ua/h/0425T/>.
185. Мала Т. У Вінниці провели курс екскурсій, присвячений Михайлу Коцюбинському. URL : <https://presspoint.in.ua/2024/06/10/u-vinnytsi-provely-kurs-ekskursiy-prysviachenyy-mykhaylu-kotsiubynskomu/>.
186. Манько М. Михайло Коцюбинський: в Острог до Хоми. Державний історико-культурний заповідник міста Острога. URL : <https://ostrohcastle.com.ua/myhajlo-kotsyubynskij-v-ostrog-do-homy/>.
187. Масальський В. І. Мова і стиль творів Михайла Коцюбинського. Київ : Радянська школа, 1965. 125 с.

188. **Мацевко-Бекерська Л.** Наративна конфігурація малої прози Михайла Коцюбинського кінця XIX - початку XX ст. *Дивослово*. 2008. № 12. С. 37-42.
189. **Мацько Л. І.** Лінгвостилістика епістолярію Михайла Коцюбинського. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2009. № 16-18. С. 80-83.
190. **Медведєва І.** Невідомий Коцюбинський. *Вінниччина*. 2015. 13 трав. С. 9.
191. **Мельник В.** Премію імені прозаїка отримали поети В. Прилипка, А. Звірник. *Вінницькі відомості*. 2003. 17 верес. С. 5.
192. **Мельник В.** Присуджено премію імені Михайла Коцюбинського. *День*. 1999. 21 верес. С. 7.
193. **Ми з України: що треба знати про Михайла Коцюбинського.** Vogue. URL : <https://vogue.ua/article/culture/knigi/mi-z-ukrajini-shcho-treba-znati-pro-mihayla-kocyubinskogo-49894.html/>
194. **Мисак Н.** «А все таки Криворівня надить»: Карпати і Прикарпаття в житті Михайла Коцюбинського. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського*. Серія: Історія. 2018. Вип. 26. С. 40-46.
195. **Мисак Н.** Як Володимир Гнатюк та Михайло Грушевський Михайла Коцюбинського в Карпати заманювали, і що з того вийшло. Фотографії старого Львова. URL : <https://photo-lviv.in.ua/yak-volodymyr-hnatiuk-ta-mykhaylo-hrushevskyy-mykhayla-kotsiubynskoho-v-karpaty-zamaniuvaly-i-shcho-z-toho-vyyshlo/>.
196. **Мистецтво споглядання: чим для нас важливий Михайло Коцюбинський.** Читомо. URL : <https://chytomo.com/mystetstvo-spohliadannia-chym-dlia-nas-vazhlyvyj-mykhajlo-kotsiubynskij/>.
197. **Михайло Коцюбинський – ідеальність чи дитячі травми?** URL : <https://www.youtube.com/watch?v=bdvvulVSjpY/>
198. **Михайло Коцюбинський – новеліст світового рівня.** Товариство «Знання» України. URL : <https://znannya.org.ua/index.php/novini-znannya/svit/3450-mikhajlo-kotsyubinskij-novelist-svitovogo-rivnya>.
199. **Михайло Коцюбинський – письменник, напоєний соками багатющої землі своєї...** Наукова бібліотека ХНАДУ. URL : <https://old-library.khadi.kharkov.ua/biblioafisha/virtualni-vistavki/pro-vistavku-dokladnishe/article/mikhailo-kocjubinskii-pismennik-napojenii-sokami-bagatjushchoji-zemli-svojeji/>.
200. **Михайло Коцюбинський – письменник, що змусив говорити про Україну всю Європу.** Ukrainian People. URL : <https://ukrainianpeople.us/%D0%BC%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D1%86%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9->

- [%D0%BF%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D1%89%D0%BE-%D0%B7/.](#)
201. Михайло Коцюбинський (1864-1913). Життєвий і творчий шлях. URL : <https://uahistory.co/pidruchniki/slonyovska-ukraine-literature-10-class-2018-profile-level/34.php>.
202. Михайло Коцюбинський : бібліографічний покажчик / ред. С. М. Шаховський ; уклад. М. О. Мороз. Київ : Наукова думка, 1964. 267 с.
203. Михайло Коцюбинський : життя і творчість у портретах, ілюстраціях, документах. Київ : Радянська школа, 1970. 320 с. іл.
204. Михайло Коцюбинський : матеріали на допомогу вчителю української літератури. Шкільна бібліотека. 2014. № 9. С. 85-94.
205. Михайло Коцюбинський біографія коротко. Dovidka.biz.ua. URL : https://dovidka.biz.ua/mihaylo-kotsyubinskiy-biografiya-korotko/#google_vignette.
206. Михайло Коцюбинський в останні 10 років життя розривався між двома жінками. Волинь. URL : <https://www.volyn.com.ua/news/254089-mykhailo-kotsiubynskyi-v-ostanni-10-rokiv-zhyttia-rozryvavsia-mizh-dvoma-zhinkamy>.
207. Михайло Коцюбинський знав 9 мов – 150-річчя з дня народження. Gazeta.ua. URL : https://gazeta.ua/articles/history/_mihajlo-kocyubinskij-znav-9-mov-150richchya-z-dnya-narodzhennya/581407.
208. Михайло Коцюбинський у школі / Міністерство освіти УРСР; науково-дослідний інститут педагогіки. Київ : Радянська школа, 1966. 197 с.
209. Михайло Коцюбинський. Вікіджерела. URL : <https://uk.wikisource.org/wiki/%D0%90%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80:%D0%9C%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE%D0%9A%D0%BE%D1%86%D1%8E%D0%B1%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9>.
210. Михайло Коцюбинський. КСД. URL : <https://bookclub.ua/read/kozubinskiy/>.
211. Михайло Коцюбинський. Наш формат. URL : <https://nashformat.ua/authors/myhajlo-kotsyubynskyj-books>.
212. Михайло Коцюбинський. Невтішна доля подільського семінариста. Газета «Студентський меридіан». URL : <https://meridian.kpnu.edu.ua/2013/06/10/myhajlo-kotsyubynskyj-nevtishna-dolya-podilskoho-seminarysta/>.
213. Михайло Коцюбинський. Сайт села Пиків. URL : <https://pykiv.org.ua/vidomi-osobistosti/mikhajlo-kocyubinskij.html>.
214. Михайло Коцюбинський. Читиво. URL : <https://chtyvo.org.ua/authors/Kotsiubynskyi/>.

215. **Михайло Коцюбинський: життя і творчість у портретах, ілюстраціях, документах** / упоряд.: М. М. Потупейко, Л. Є. Прокопенко. Київ : Радянська школа, 1970. 320 с.
216. **Михайло Коцюбинський: коротка біографія**. Освіта. UA. URL : https://osvita.ua/school/biography/89428/#google_vignette.
217. **Михайло Михайлович Коцюбинський – неординарний прозаїк української літератури**. URL : https://myc.news/ua/kultura/mihail_mihajlovich_kocyubinskij_neordinarny_j_prozaik_ukrainskoj_literatury.
218. **Михайло Михайлович Коцюбинський (17.09.1864-25.04.1913)**. Хмельницька міська централізована бібліотечна система. URL : https://www.cbs.km.ua/?dep=1&dep_up=272&dep_cur=701.
219. **Михайло Михайлович Коцюбинський: його ім'я носить університет!** Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. URL : <https://library.vspu.edu.ua/inform/kocubin.htm>.
220. **Михида С.** Михайло Коцюбинський у рецепції рідних та близьких : штрихи до психологічного портрета. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2005. № 4. С. 97-103.
221. **Міщенко Д.** Розвиток реалізму в творчості Михайла Коцюбинського. Київ : Держлітвидав, 1957. 179 с.
222. **Молочко С.** «У симфонії слів, звуків, кольорів...» : художньо-естетичний аспект вивчення творчості Михайла Коцюбинського. *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2010. № 5. С. 25-28.
223. **Молочко С.** Симфонія людської душі й природи : урок пошуку гармонії за новелою Михайла Коцюбинського «Intermezzo». *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах*. 2007. № 7. С. 66-71.
224. **Музей М. М. Коцюбинського в Чернігові** : фотоальбом. Київ : Мистецтво, 1978. 94 с.
225. **Музей Михайла Михайловича Коцюбинського у Вінниці**. Одеса : Маяк, 1967. 79 с. фото.
226. **Надуваний П.** Подільсько-волинські мандри Коцюбинського. *Літературна Україна*. 2017. 27 квіт. С. 14.
227. **Назаренко В.** Михайло Коцюбинський пише листа Панасові Рудченку - письменнику Мирному. Повернення блудного сина: поема і вірші. Вінниця, 2003. С. 103-104.
228. **Наш неперевершений Коцюбинський**. МСМБ. Біобібліографічний покажчик. URL : <https://msmb.org.ua/nash-neperevershenij-kocjubinskij/>.
229. **Нечасва П.** Листи кохання : про одну таємницю з життя українського класика. *День*. 2008. 17 груд. С. 7.

230. **Новиков А.** Відомий і невідомий Михайло Коцюбинський: крізь призму нової книжки Ольги Куцевол. *Українська мова і література в школах України*. 2017. № 7/8. С. 93-95.
231. **Окорков В. С.** Педагогічні ідеї Михайла Михайловича Коцюбинського. Київ : Радянська школа, 1969. 96 с. (Педагогічна бібліотека вчителя).
232. **Олійник Л.** У Вінниці відзначатимуть 160-річчя Михайла Коцюбинського. Що саме запланували? 20 хвилин. URL : <https://vn.20minut.ua/Podii/z-kvitnya-po-veresen-yak-vidznachatimut-160-richchya-vid-dnya-narodzhe-11926509.html>.
233. **Павленко С.** Квіти на могилу Коцюбинського. *Голос України*. 2013. 27 квіт. С. 9.
234. **Павлоцький В.** «Пришли мені, голубонько, кілька карбованців, щоб не пропасти з голоду», - писав М. Коцюбинський своїй дружині. *Голос України*. URL : <http://www.golos.com.ua/article/168287>.
235. **Паламарчук Л. С.** Лексична синоніміка художніх творів М. М. Коцюбинського. Київ : Видавництво АН УРСР, 1957. 95 с.
236. **Пам'ятна медаль «Михайло Коцюбинський».** Мистецтво на медалі. URL : <https://art-on-medal.com/pamiatna-medal-mykhailo-kotsiubynskiy/>.
237. **Панченко В.** «Мені краще бути самотнім...»: Михайло Коцюбинський у листуванні з дружиною. *День*. 2005. 26 листоп. С. 7.
238. **Панченко В.** Кримські хроніки Михайла Коцюбинського. *Український тиждень*. URL : <https://tyzhden.ua/krymski-khroniky-mykhajla-kotsiubynskoho/>.
239. **Партолін М. П.** Світогляд Михайла Михайловича Коцюбинського. Харків, 1965. 308 с. портр., фото.
240. **Пастушенко Л.** У вінок Коцюбинському. *Комсомольське плем'я*. 1984. 6 жовт.
241. **Пеленський Є. Ю.** Праця Михайла Коцюбинського над українською мовою. Zbruc. URL : <https://zbruc.eu/node/87230>.
242. **Пилипенко Г.** Виховання толерантності під час вивчення життєвого і творчого шляху Михайла Коцюбинського. *Бібліотечка «Дивослова»*. 2011. № 2. С. 32-37.
243. **Піддубняк О.** Тернистим шляхом : до історії ювілейного видання у 1929 р. повісті Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків». *Дзвін*. 2004. № 11-12. С. 10-162.
244. **Пірус Т. П.** Михайло Коцюбинський про традиційну культуру українців Поділля. *Народна культура Поділля у національному вихованні дітей та молоді: проблеми та перспективи національного виховання* : матер. другого наук.-практ. кругл. столу, 24 жовт. 2014 р. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2015. С. 84-89.
245. **Поворознюк С.** Етнічні стереотипи татарського народу в творах Михайла Коцюбинського. 2018. № 5. С. 36-40.

246. **Подарунок на іменини** : оповідання, новели, повісті: для серед. та ст. шкільн. віку / М. М. Коцюбинський. Київ : Веселка, 1989. 335 с. : іл.
247. **Подзігун В.** Творчі стосунки Михайла Коцюбинського та Ганни Барвінок крізь призму їх листів. Наукові записки. Філологія. Вінниця. 2005. Вип. 7. С. 48-50.
248. **Подолінний А. М.** З історії вінницького видання повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» (літературно-краєзнавчий матеріал до уроків з вивчення життя і творчості М. М. Коцюбинського). *Філологічні студії*. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2005. Вип. 3. С. 261-262.
249. **Подолінний А. М.** З історії вшанування пам'яті Михайла Михайловича Коцюбинського на Вінниччині. *Наукові записки. Філологія*. Вінниця, 2005. Вип. 7. С. 155-157.
250. **Подолінний А.** Подільське сонце Михайла Коцюбинського. *Вінницький край*. 2014. № 3. С. 102-106.
251. **Поліщук Я.** Естетичний феномен Михайла Коцюбинського. *Українське слово і сучасність*. 2014. № 1. С. 46-48.
252. **Поліщук Я.** І ката, і героя він любив... : Михайло Коцюбинський: літературний портрет. Київ : Академія, 2010. 302 с.
253. **Поліщук Я.** Індивідуальна естетика Михайла Коцюбинського. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства* : зб. наук. пр. Ужгород : Говерла, 2010. Вип. 14. С. 153-156.
254. **Поліщук Я.** Наслухаючи «музику сфер»: поетикальні паралелі творчості Михайла Коцюбинського та Кнута Гамсуна. *Слово і час*. 2010. № 12. С. 53-67.
255. **Положення про Всеукраїнську премію імені Михайла Михайловича Коцюбинського.** *Панорама*. 1992. 17 листоп.
256. **Потупейко М. М.** Михайло Коцюбинський : ранній період життя і творчості. Київ : Радянський письменник, 1964. 181 с. портр.
257. **Премія імені Михайла Коцюбинського вінничанам.** *Вінницька газета*. 1993. 23 лют.
258. **Привалова С. П.** Особливості індивідуальної творчої манери письма Михайла Коцюбинського. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2014. № 7/8. С. 54-56.
259. **Приліпко І.** Від імпресіонізму до постімпресіонізму: Михайло Коцюбинський та його літературна «школа». *Слово і час*. 2016. № 12. С. 114-116.
260. **Приходько Ф. А.** Коцюбинський - новеліст. Харків : Прапор, 1965. 290 с. портр.
261. **Про що писав та кого кохав Михайло Коцюбинський.** Сніданок з 1+1. Youtube. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=HaSB4rOOZ4E>.
262. **Прокопчук Л.** Компаративні фразеологізми у мовотворчості Михайла Коцюбинського. *XX століття: від модерності до традиції*.

- Михайло Коцюбинський і український модернізм ХХ століття* : зб. наук. пр. Вінниця : Планер, 2015. Вип. 4. С. 272-277.
263. **Процюк С.** Любов і смерть Михайла Коцюбинського. URL : https://www.youtube.com/watch?v=j-Qc63CBa_s.
264. **Ременюк Л. О.** Михайло Михайлович Коцюбинський. Життєвий і творчий шлях письменника. Гуманізм світогляду митця. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2015. № 4/5. С. 33-43.
265. **Романов С.** Шлях у вічність : Леся Українка і Михайло Коцюбинський. *Літературна Україна*. 2013. 25 лип. С. 1, 4-5.
266. **Рудяченко О.** Коцюбинський. 1. Сонцепоклонник та його божі квіти. Укрінформ. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2531555-kocubinskij-1-soncepoklonnik-ta-jogo-bozi-kviti.html>.
267. **Рудяченко О.** Коцюбинський. 2. Сонцепоклонник та його божі квіти. Укрінформ. URL : <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/2531712-kocubinskij-2-soncepoklonnik-ta-jogo-bozi-diti.html>.
268. **Сапон В.** Класик Коцюбинський і «напівкласик» Тичина? *Українська літературна газета*. 2012. 24 лют. С. 4.
269. **Сарапина А.** Історія помсти, історія любові та історія Криму: три сюжети Коцюбинського у кіно. Суспільне. Культура. URL : <https://susplne.media/culture/455958-istoria-pomsti-istoria-lubovi-ta-istoria-krimu-tri-suzeti-kocubinskogo-u-kino/>.
270. **Скачков А. Ю.** Стилістика портрету в текстах М. Коцюбинського. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2008. № 11. С. 33-38.
271. **Скрипник В.** Віра Вовк вклонила пам'яті Михайла Коцюбинського. *Голос України*. 2013. 27 квіт. С. 20.
272. **Слабошпицький М.** Портрет з інтермеццо. Михайло Коцюбинський. *Березіль*. 2011. № 7-8. С. 79-115.
273. **Снігур В.** У музеї Михайла Коцюбинського. *Вінницька газета*. 1998. 14 трав.
274. **Сорокіна І.** 13 фактів із життя Михайла Коцюбинського. На пенсії. URL : <https://napensii.ua/uk/articles/249621-13-faktiv-iz-zhyttya-myhajla-koczyubynskogo/>.
275. **Спогади про Михайла Коцюбинського.** Київ : Художня література, 1962. 430 с.
276. **Спогади про Михайла Коцюбинського:** збірник / упоряд., післям. та прим. М. М. Потупейка; ред. А. В. Жукова. 2-е вид., допов. Київ : Дніпро, 1989. 279 с.
277. **Сторожук В.** Букет поезій на могилу видатного земляка: Наша хатка, Роздуми гранітного Коцюбинського біля своєї хати, Дорогою ціною. *Вінницька газета*. 1996. 25 квіт.
278. **Сторожук В.** Михайло Коцюбинський - наш сучасник. Дивина. Вінниця, 2002. С. 31.
279. **Сторожук В.** Сонцепоклонник: поетичний вінок Михайлу Коцюбинському. Вінниця : Держоблвидав, 2002. 41с.

280. **Сьогодні день пам'яті Михайла Коцюбинського.** Армія Inform. URL : <https://armyinform.com.ua/2020/09/17/sogodni-den-pamyati-myhajla-koczyubynskogo/>.
281. **Сюндюков І.** Ціна прозріння : новела Михайла Коцюбинського «Сміх» як художнє пророцтво. *День*. 2008. 11 січ. С. 8.
282. **Творчість М. Коцюбинського.** Studentam.net.ua . URL : <https://studentam.net.ua/content/view/4010/116/>.
283. **Тимченко Ю. О.** Перифрази в художньому мовосвіті Михайла Коцюбинського. *Вивчаємо українську мову та літературу*. 2012. № 1. С. 22-25.
284. **Тіні забутих предків** : повість та оповідання: для ст. шк. віку / М. М. Коцюбинський. Одеса : Два слони, 1996. 80 с.
285. **Ткачук Р.** Сьогодні день пам'яті Михайла Коцюбинського. Армія Inform. URL : <https://armyinform.com.ua/2020/09/17/sogodni-den-pamyati-myhajla-koczyubynskogo/>
286. **Турган О.** Агон життя і смерті у творчості Михайла Коцюбинського. *Слово і час*. 2017. № 6. С. 28-35.
287. **У Вінниці завершився перший етап Майстерні міських екскурсій про Коцюбинського.** ВІТА ТБ. URL : <https://vitatv.com.ua/kultura/u-vinnytsi-zavershyvsya-pershyy-etap>.
288. **У вінок великому землякові.** Вінницька газета. 1996. 17 верес.
289. **У вінок великому чарівникові рідної мови Михайлові Коцюбинському до 130-річчя від дня народження:** вірші-присвяти поетів-вінничан. *Вінницька газета*. 1994. 22 верес.
290. **У вінок Михайлу Коцюбинському** : збірник статей і повідомлень. Київ : Наукова думка, 1967. 274 с.
291. **Усач Г.** Хатина над Бугом. *Вінницька правда*. 1984. 8 верес.
292. **Филипович П. П.** «Цвіт яблуні» М. Коцюбинського. Київ, 1991.
293. **Хахула О.** Михайло Коцюбинський - чарівник українського слова. Життя і творчість. Еволюція художньої свідомості: від просвітницьких орієнтацій і реалізму до модернізму : система уроків за творчістю Михайла Коцюбинського. *Українська мова і література в школах України*. 2014. № 10. С. 33-37.
294. **Хінкулов Л.** Письменник жив у Києві : літературно-критичні розповіді. Київ : Дніпро, 1982. 350 с.
295. **Хоменко Б. В.** Подільськими стежками Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2004. 143 с.
296. **Хоцянівська І.** Михайло Коцюбинський і наша сучасність. *Наукові записки. Філологія*. Вінниця : ВДПУ, 2005. Вип. 7. С. 38-43.
297. **Художнє слово М. Коцюбинського і його переклади на слов'янські мови.** Київ : Видавництво Київського університету, 1968. 160 с.

298. **Циганюк В.** Квіти з музею Коцюбинського. Народознавчі мотиви в творчості Михайла Коцюбинського: поетичне слово Коцюбинському. Вінниця, 1997. С. 61.
299. **Циганюк В.** Тепер премія імені Михайла Коцюбинського – Всеукраїнська. *Вінниччина*. 1992. 15 груд.
300. **Циганюк В. Ф.** Народознавчі мотиви в творчості М. М. Коцюбинського : поетичне слово Коцюбинському. Вінниця : Віноблдрукарня, 1997. 64 с.
301. **Цікаві місця Чернігівщини** : Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник Михайла Коцюбинського. *Позакласний час*. 2009. № 11. С. 115-116.
302. **Чебан О.** Дім Коцюбинського і тепер гостинний. *Урядовий кур'єр*. 2007. 21 листоп. С. 8.
303. **Чепурний В.** Михайло Коцюбинський – святкова людина української літератури. Logo : URL : <http://www.golos.com.ua/article/321659>.
304. **Черкаська Г.** Михайло Коцюбинський. UaHistory. URL : https://uahistory.com/topics/famous_people/9108.
305. **Черненко О.** Михайло Коцюбинський – імпресіоніст. Сучасність. 987 с.
306. **Чопик Р.** Михайло Коцюбинський : хрестоматійний збірник. Київ : АртЕк, 2001. 63 с. : іл., фото.
307. **Шапаренко В.** Грішний геній Михайло Коцюбинський: життя між двох жінок. Українки. URL : <https://ukrainky.com.ua/zhinky-myhajla-koczyubynskogo/>.
308. **Шева О.** «Fata morgana» М. М. Коцюбинського : джерела та творча історія. Київ : Держлітвидав, 1956. 116 с.
309. **Шевелєва М.** Михайло Коцюбинський – закоханий у сонце. Український інтерес. URL : https://uain.press/blogs/1080915-1080915#google_vignette.
310. **Шевченко З.** Вивчення творчості М. Коцюбинського в контексті світової художньої культури. *Українська мова і література в школі*. 2011. № 8. С. 42-47.
311. **Шешуряк Н.** Письменник на курорті. Як Коцюбинський розважався в Італії. Амнезія. URL : <https://amnesia.in.ua/kotsiubynsky-capri>.
312. **Югов В.** Чорне століття роду Коцюбинських : літературні нотатки на полях. *Голос України*. 2007. 15 черв. С. 20-21.
313. **Яковенко Т.** Яблуні із саду Коцюбинського. *Молодь України*. 1986. 2 серп.
314. **Ялинка** : повісті, оповідання, казки / М. М. Коцюбинський. Київ : Школа, 2006. 240 с.
315. **Ярощук С.** Імпресіонізм як явище мистецтва : розгляд особливостей стилю в малярстві, українській і європейських літературах. *Дивослово*. 2007. № 11. С. 12-16.